

Art de Cerdanya al cor de Barcelona. El barri gòtic de la capital catalana ha recuperat un dels seus elements més icònics: el drac alat de ferro forjat que contemplava la imatge de Santa Eulàlia, patrona de la ciutat. El nou element que decora l'entorn històric del nucli antic és obra del ferrer de Puigcerdà, actualment amb el taller traslladat de Bellver a la Guingueta d'Ix, Juli Rio.

El drac que custodia Santa Eulàlia ha estat reposat aquest mes de setembre al seu lloc original, la cantonada del carrer de Sant Sever i la Baixada de Santa Eulàlia, amb una nova figura que reinterpreta l'antiga, la qual va desaparèixer l'any 2021. El drac el va posar un avantpassat de la família Vergés entre els anys 1880 i 1890, segons ha explicat el seu besnet, Felip Vergés. El drac de ferro forjat ha esdevingut en aquests segles un element singular del patrimoni fins al punt que l'Ajuntament de Barcelona en va aprovar una protecció com a element cultural. Fa tres anys la figura va ser arrencada de la paret suposadament pel pas d'un camió que hi va topar. En tot cas, «la peça no es va trobar mai; va desaparèixer», segons ha explicat Felip Vergés. A partir d'aquí, i en el marc d'una certa revolada mediàtica que va portar el cas fins al plenari de l'Ajuntament de Barcelona, la família es va proposar de restituir el drac. Vergés ha explicat que «buscàvem un manyac i no en trobàvem; i com que tinc casa a Isòvol i vaig saber que a Bellver hi havia un ferrer que feia figures molt boniques, el vaig anar a veure i li ho vaig proposar. Estem molt contents no tan sols d'haver tornat a posar el drac sinó que també de com ha quedat».

Referència turística

La llegenda del drac de Santa Eulàlia s'ha anat fent gran en les últimes dècades arran de les històries que n'expliquen els guies turístics.

El nou drac alat que mira la figura de Santa Eulàlia, al cor del barri gòtic de Barcelona

Patrimoni

Un ferrer de Cerdanya fa la figura d'un drac alat que restitueix la del segle XIX que vigilava la talla de Santa Eulàlia. Fa tres anys la peça va ser arrencada i robada del cor del barri gòtic de Barcelona

Un drac cerdà custodia de nou la patrona de Barcelona

MIQUEL SPA
Prullans

Segons ha explicat el mateix Vergés, els molts guies que constantment porten grups de turistes pel barri gòtic fantasiaven amb la possible custòdia del drac a la patrona de la ciutat, que ho és conjuntament des de 1687 amb la Mare de Déu de la Mercè.

El ferrer cerdà Juli Rio va rebre l'encàrrec del propietari de la finca on s'erigeix la figura alada i descendent directe de qui va instal·lar-lo com un element de suport pel domàs que assenyalava el comerç que oferia l'edifici. Juli Rio ha explicat que «a mi em van do-

nar fotos en les quals es veia el drac i a partir d'aquí vaig anar pensant en una nova versió, adaptada al que jo faig. El que hi havia era una peça que tenia un sentit funcional i també el vessant artístic. Era una figura artesana que barrejava elements industrials. Jo he volgut fer

una peça totalment artesanal, ja que em semblava que així havia de ser donat que és al barri gòtic, en un entorn tan antic». Pel que fa a l'estil del nou drac alat, el forjador de Cerdanya ha apuntat que «també he volgut fer una figura més imperfecte, més salvatge, més modelat; inclús li he donat una expressió a la cara perquè vaig considerar que, ja que es mira a Santa Eulàlia, que ho faci d'alguna manera i, a partir d'aquí, que cadascú en pugui fer la interpretació».

L'encàrrec del propietari de l'edifici va suposar al voltant d'un mes de treball, contant la concepció, el disseny i la feina física al taller. Rio ha remarcat que per a ell que hi hagi una figura al cor de Barcelona suposa «una gran il·lusió; ja no perquè la gent digui que ho he fet jo sinó per haver fet una peça que als veïns els agradava i la trobaven a faltar. M'han dit que gent del barri ha expressat la seva alegria per recuperar el drac de Santa Eulàlia, i per a mi això ja és suficient».

Es dona la circumstància, per casualitat, que en el mateix carrer hi ha una altra peça de Juli Rio, aquesta més funcional. Fa uns anys el forjador va fer per una casa que és a pocs metres del drac un element ornamental sortint de la façana per lligar-hi una polija.

Símbol dels reis catalans

El drac alat és una figura llegendària vinculada com a símbol als reis catalans: «la figura de drac, de mig cos de perfil, amb grans ales, servia de cimera a l'elm dels reis catalans. Atribuït a Jaume I de Catalunya-Aragó, sembla que hom no el comença a usar fins al temps de Pere III. Hom el troba representat en els segells i també en els escuts reials. El ratpenat de l'escut de València és una interpretació tardana, a partir del s. XVI, d'aquesta figura», tal com ho explica l'Enciclopèdia Catalana. ■

Axíu Particular

JR

La figura de ferro feta als tallers de Juli Rio de Cerdanya ja instal·lada a la seva finca original

El ferrer de Cerdanya Juli Rio forjant al seu taller